Dadansoddi ar gyfer Polisi
YMCHWIL GYMDEITHASOL Y LLYWODRAETH
GOVERNMENT SOCIAL RESEARCH
Analysis for Policy

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

RHIF YMCHWIL GYMDEITHASOL: 115/2025
DYDDIAD CYHOEDDI: 27/11/2025

Archwilio Effaith Cynyrchiadau a Ariannwyd gan Gymru Greadigol

Crynodeb Gweithredol

1. Nodau ymchwil a methodoleg

1.1 Rhwng 2020/21 a 2024/25, dyfarnwyd £23.7 miliwn o gyllid i 45 o brosiectau sgrin a digidol o fewn cwmpas yr astudiaeth hon, gan gefnogi cynnwys wedi'i sgriptio, di-sgript, animeiddio a gemau. Amcangyfrifir bod y buddsoddiad hwn wedi trosoli £263.9 miliwn o wariant cynhyrchu yng Nghymru (yr holl ffigurau ym mhrisiau 2024/25). Mae hyn yn cyfateb i amcangyfrif o tua £11.15 mewn gwariant cynhyrchu yng Nghymru am bob £1 o gyllid Cymru Greadigol.

1.2 Er na ellir priodoli’r holl weithgarwch cynhyrchu a adroddwyd gan y 45 prosiect a ariannwyd yng nghwmpas yr astudiaeth i gyllid Cymru Greadigol yn unig, nododd llawer o arweinwyr cynyrchiadau yr ymgynghorwyd â hwy fel rhan o'r astudiaeth hon fod buddsoddiad Cymru Greadigol wedi galluogi neu gyflymu eu prosiectau.

1.3 Mae'r gwerthusiad hwn yn mabwysiadu dull sy'n seiliedig ar ddamcaniaeth a dulliau cymysg, gan gyfuno modelu economaidd gydag ymgynghoriadau rhanddeiliaid â 31 unigolyn ac adolygiad data eilaidd. Datblygwyd fframwaith gwerth economaidd pwrpasol i ddal effeithiau uniongyrchol, anuniongyrchol ac ysgogedig gan Gyllid Cynhyrchu Cymru Greadigol, gan gynnwys effeithiau yn y gadwyn gyflenwi, datblygu'r gweithlu, sgil-effeithiau o ran seilwaith, a thwristiaeth wedi’i hysgogi gan sgrin.

1.4 Defnyddiwyd modelu Mewnbwn Allbwn i fesur effeithiau economaidd gan ddefnyddio tablau Mewnbwn Allbwn 2019 sydd newydd eu cyhoeddi ar gyfer Cymru, a dyma un o’r troeon cyntaf i’r tablau hyn gael eu defnyddio yn y sector sgrin. Mae'r dull yn cyd-fynd â Llyfr Gwyrdd Trysorlys EF ac arferion y diwydiant. Hyd yn oed wedyn, mae’r amcangyfrifon o reidrwydd yn geidwadol oherwydd cyfyngiadau yn y data monitro sydd ar gael a pha mor fanwl ydyw (e.e. diffyg gwybodaeth am niferoedd gweithwyr llawrydd, dadansoddiadau gwariant rhannol, a data daearyddol anghyflawn). Felly dylid dehongli'r canfyddiadau fel amcangyfrif cadarn ond gofalus o’r gwerth a gynhyrchwyd gan y cynyrchiadau a gynorthwywyd gan Gymru Greadigol.

2. Canfyddiadau allweddol - Effaith economaidd a chyrhaeddiad yn y gadwyn gyflenwi

2.1 Mae Cyllid Cynhyrchu Cymru Greadigol yn ystod y cyfnod yng nghwmpas yr astudiaeth wedi sicrhau enillion economaidd sylweddol. Amcangyfrifir y bydd cyfanswm y gwariant cynhyrchu yn cynhyrchu £159.9 miliwn mewn gwerth ychwanegol gros uniongyrchol ac anuniongyrchol ac yn cefnogi 2,650 o swyddi cyfwerth ag amser llawn ledled Cymru, gan godi i £177.8 miliwn mewn gwerth ychwanegol gros a 2,835 o swyddi cyfwerth ag amser llawn pan gaiff effeithiau ysgogedig eu cynnwys. Mae canlyniadau'r adroddiad hwn yn awgrymu:

- Am bob £1 o gyllid cynhyrchu Cymru Greadigol, cynhyrchodd hyn £6.76 mewn gwerth ychwanegol gros uniongyrchol ac anuniongyrchol[1];
- Mae cyfraniad o ran gwerth ychwanegol gros uniongyrchol o wariant cynhyrchu o £103.5 miliwn yn cyfateb i oddeutu 26% o gyfanswm allbwn sector Ffilm, Teledu, Fideo, Radio a Ffotograffiaeth Cymru yn 2023[2];
- Mae cyfanswm y cyfraniad o ran gwerth ychwanegol gros o £177.8 miliwn yn cyfateb i 0.2% o gyfanswm y gwerth ychwanegol gros yng Nghymru yn y data diweddaraf sydd ar gael ar gyfer 2023[3];
- Mae'r 1,780 o swyddi cyfwerth ag amser llawn uniongyrchol a gefnogwyd yn cyfateb i 350 o swyddi cyfwerth ag amser llawn y flwyddyn ar gyfartaledd, sy'n cynrychioli tua 2% o gyfanswm y gyflogaeth yn sector digidol a sgrin Cymru yn 2023[4].

2.2 Mae’r dadansoddiad o wariant cynhyrchu uniongyrchol yn dangos ymhellach ehangder y gwerth a gynhyrchwyd gan wariant cynhyrchu. Nid yw'n syndod mai’r diwydiant sy'n cyfrif am y gyfran fwyaf (62%) o'r gwariant cynhyrchu uniongyrchol yw cynhyrchu ffilmiau, fideos a rhaglenni teledu, gyda £177.23 miliwn mewn gwariant wedi'i wireddu a'i ragweld.

2.3 Nid yw'r effeithiau hyn yn gyfyngedig i'r sector sgrin a digidol ei hun; mae dadansoddiad o'r gwariant cynhyrchu yn cadarnhau bod y buddion wedi’u dosbarthu’n eang ar draws yr economi sylfaenol, yn enwedig ym meysydd llety, adeiladu, logisteg a thrafnidiaeth. Mae hyn yn cefnogi amcanion Llywodraeth Cymru i gadw gwerth economaidd yn lleol, fel yr amlinellwyd yn Ffyniant i Bawb: Y Cynllun Gweithredu ar yr Economi a'r Rhaglen Lywodraethu 2021–2026.

---

[1] Er y gall y ffigur hwn ymddangos yn gymedrol o'i gymharu ag asesiadau effaith tebyg yng ngwledydd eraill y DU, mae'n adlewyrchu nodweddion penodol economi sgrin Cymru a'r dewisiadau methodolegol a wnaed yn y gwerthusiad hwn. Yn benodol, mae Tablau Mewnbwn Allbwn newydd Llywodraeth Cymru 2019 a gyhoeddwyd yn 2025 ac a ddefnyddiwyd ar gyfer y modelu hwn, yn awgrymu bod y diwydiant ffilm a theledu yng Nghymru yn cynhyrchu gwerth ychwanegol gros sylweddol is am bob £1 o wariant. Mae hyn oherwydd lefelau uwch o ollyngiadau a chyfraddau elw is o fewn diwydiant ffilm a theledu Cymru. Fodd bynnag, mae'r modelu hefyd yn datgelu cysylltiadau cryf o ran cadwyn gyflenwi, gan ddangos bod cynyrchiadau sy’n seiliedig yng Nghymru yn cynhyrchu gwerth sylweddol ar draws ystod eang o sectorau.

[2] Amcangyfrifon Economaidd Sectorau yr Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon: Gwerth Ychwanegol Gros Rhanbarthol 2023 - GOV.UK

[3] Stats Cymru Gwerth ychwanegol gros yn ôl ardal ac elfen

[4] Llywodraeth Cymru, 'Ystadegau’r Economi a’r Farchnad Lafur yn Sector Diwydiant Creadigol Cymru, 2018 i 2023', 29 Hydref 2024

Canfyddiadau yn ôl math o gynhyrchiad

2.4 Yn ôl y math o gynhyrchiad, prosiectau mewnfuddsoddi oedd yn cyfrif am y gyfran fwyaf o gyfanswm gwariant gan gynhyrchu tua £7.18 mewn gwerth ychwanegol gros am bob £1 o gyllid Cymru Greadigol. Gwnaeth cynyrchiadau cynhenid, er eu bod yn llai o ran maint ariannol, sicrhau enillion cryf o £6.08 am bob £1 gan gefnogi lefelau uwch o gyflogaeth leol, ac adlewyrchu eu rôl wrth adeiladu sector domestig cynaliadwy.

2.5 Cynnwys wedi'i sgriptio oedd y prif ysgogwr effaith economaidd, gan gynhyrchu dros 95% o gyfanswm gwerth ychwanegol gros a’r gyflogaeth a gefnogwyd. Fodd bynnag, gwnaeth prosiectau di-sgript, animeiddio a gemau hefyd ddarparu enillion cystadleuol o gymharu â'u maint, gan gyfrannu at amrywiaeth ac arloesedd creadigol yn y sector.

2.6 Gwnaeth cyfresi a ail gomisiynwyd ddarparu gwerth ychwanegol gros ychydig yn is am bob £1 na phrosiectau un gyfres (£6.63 y £1 a £6.75 y £1, yn y drefn honno) ond roeddent yn chwarae rhan bwysig wrth gefnogi parhad cyflogaeth ac aeddfedu eiddo deallusol.

2.7 Roedd cynyrchiadau Cymraeg eu hiaith yn cynrychioli un o bob pum prosiect a ariannwyd gan gynhyrchu £5.47 mewn gwerth ychwanegol gros am bob £1 o fuddsoddiad. Er eu bod yn llai o ran graddfa, mae'r prosiectau hyn yn hollbwysig wrth hybu cynaliadwyedd diwylliannol ac ieithyddol ac yn cyfrannu'n uniongyrchol at nodau Cymraeg 2050.

Sgil effeithiau manteisiol

2.8 Y tu hwnt i effeithiau uniongyrchol gwariant cynhyrchu ar economi Cymru, mae gwerth y rhaglen yn ymestyn drwy amrywiaeth o sgil effeithiau. Yn fwyaf nodedig, daeth twristiaeth wedi’i hysgogi gan sgrin i'r amlwg fel ffrwd fawr o gyfraniad economaidd eilaidd. Mae modelu darluniadol yr adroddiad hwn yn awgrymu y gallai twristiaeth sy'n gysylltiedig â chynyrchiadau a gynorthwywyd gan Gymru Greadigol gyfrannu rhwng £45.3 miliwn a £226.4 miliwn mewn gwerth ychwanegol gros a chefnogi rhwng 1,110 a 5,570 mlynedd o gyflogaeth neu ychydig llai na 1,400 o swyddi. Mae hyn yn cyd-fynd â Croeso i Gymru: Blaenoriaethau i’r Economi Ymwelwyr 2020–2025 ac mae'n dangos gwerth cynnwys sgrin wrth helpu i frandio lleoedd a marchnata cyrchfannau.

2.9 Ymhlith y sgil-effeithiau eraill mae cyfraniadau anuniongyrchol datblygu stiwdios, arddangos mewn sinemâu, gwyliau ffilm, sgiliau, addysg a gweithgarwch allgymorth, yn ogystal â digwyddiadau diwylliannol sy'n wynebu'r cyhoedd fel Gwobr Iris a Chopa Cyfryngau Cymru.

3. Canfyddiadau allweddol - Effeithiau ehangach cynyrchiadau a ariannwyd gan Gymru Greadigol

Datblygu’r gweithlu a llwybrau dilyniant

3.1 Mae'r rhaglen hefyd wedi darparu llwyfan cadarn ar gyfer datblygu’r gweithlu a llwybrau dilyniant. Cynorthwywyd mwy na 425 o hyfforddeion drwy’r cynyrchiadau a ariannwyd (o fewn cwmpas yr astudiaeth; mae'r ffigur hwn yn codi i 500 wrth ystyried portffolio llawn Cymru Greadigol hyd yma). Roedd modd i lawer o gyfranogwyr adeiladu rhwydweithiau proffesiynol a chael profiad drosodd a thro, gan gefnogi dilyniant i rolau uwch o fewn y diwydiant. Mae hyn yn gyson ag amcanion yn Mwy na Swydd, cynllun cyflogadwyedd Llywodraeth Cymru; Y Warant i Bobl Ifanc; amcan Rhaglen Llywodraeth Cymru i gynyddu prentisiaethau a datblygu ymrwymiadau o fewn y Cynllun Cyflogadwyedd a Sgiliau; a

Chynllun Gweithredu Sgiliau Creadigol i ehangu mynediad a sicrhau amrywiaeth yng ngweithlu'r diwydiannau creadigol.

Datblygu diwydiannol a gwytnwch y sector

3.2 O ran datblygu diwydiannol, nododd sawl cwmni cynhyrchu eu bod wedi ehangu eu galluoedd mewnol, cadw eiddo deallusol, neu gynyddu gweithrediadau o ganlyniad i'r cymorth gan Gymru Greadigol. Mae hyn wedi cryfhau gallu a gwytnwch y sector sgrin domestig, gan wella gallu cwmnïau Cymru i gystadlu'n fyd-eang a denu mewnfuddsoddiad. Mae'r effeithiau hyn yn ategu strategaeth Llywodraeth Cymru, Cymru'n Arloesi: creu Cymru gryfach, decach, a gwyrddach, a'r uchelgais i dyfu sectorau gwerth uchel sydd â'r potensial i allforio.

Effaith ddiwylliannol ac ieithyddol

3.3 Rhwng 2020/21 a 2024/25, mae Cymru Greadigol wedi dyrannu £2.0 miliwn ar draws 10 cynhyrchiad Cymraeg eu hiaith, sy'n cynrychioli tua 8% o gyfanswm cyllid cynhyrchu ac yn cyfateb i fwy nag un o bob pump o'r rheini oddi mewn i gwmpas yr astudiaeth. Mae'r buddsoddiad hwn yn cyfrannu at wneud y Gymraeg a hunaniaeth Gymreig gyfoes yn fwy gweledol ar y sgrin, gen hefyd gefnogi criw a chyflenwyr Cymraeg eu hiaith. Mae hyn yn adlewyrchu ymrwymiad y rhaglen i hybu amrywiaeth ddiwylliannol ac mae'n cyd-fynd â Cymraeg 2050, gan gefnogi amcan polisi Llywodraeth Cymru o gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Cynhwysiant cymdeithasol ac ymgysylltu cymunedol

3.4 Roedd llawer o'r cynyrchiadau hefyd yn hybu gwerth cymdeithasol ehangach. Roedd nifer yn ceisio gwella cynrychiolaeth yn benodol drwy recriwtio cynhwysol, castio amrywiol, a mynd ati i adrodd storïau sydd wedi'u gwreiddio yng nghymunedau Cymru. Roedd eraill yn ymgysylltu â thrigolion lleol trwy ymgynghori, ffilmio ar leoliad, neu waith allgymorth. Roedd y cyfraniadau hyn yn hybu balchder lleol, cydlyniant a chyfranogiad diwylliannol.

Perfformiad amgylcheddol

3.5 Mae cynaliadwyedd amgylcheddol hefyd wedi bod yn nodwedd weladwy o'r cyflawni. Roedd pob arweinydd cynhyrchu yr ymgynghorwyd â hwy fel rhan o'r gwaith ymchwil hwn yn gweithio ar gynyrchiadau a oedd wedi derbyn ardystiad Albert, a dywedodd y rhan fwyaf eu bod yn gweithredu arferion cynhyrchu gwyrddach, megis cludiant carbon isel, dogfennau set digidol, a defnyddio cydlynwyr cynaliadwyedd. Mae'r arferion hyn yn cyfleu aeddfedrwydd cynyddol yn ymateb y sector i'r newid yn yr hinsawdd ac yn cyfrannu at dargedau lleihau allyriadau cyfreithiol rwymol Cymru o dan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Roedd y dwyster carbon cyfartalog fesul £1 miliwn o wariant cynhyrchu oddeutu 116 tunnell o CO_2e, 17% yn is nag asesiad carbon cyllideb 2025-2026 yr Alban (140 tunnell o garbon fesul miliwn o wariant)[5].

[5] Scottish Budget 2025 to 2026: Carbon assessment

4. Adolygiad o’r cyd-destun

4.1 Yn rhan o gyd-destun cyflawni’r gronfa hon, roedd cyfres o newidiadau strwythurol a geowleidyddol a drawsnewidiodd y dirwedd weithredol ar gyfer cynhyrchu sgrin, gan effeithio ar Gymru Greadigol a’r canlyniadau cynhyrchu a ariannwyd. Cyflwynodd ymadawiad Prydain o'r Undeb Ewropeaidd ansicrwydd ynghylch symudedd talent, cyd-gynyrchiadau, a mynediad at gyllid. Arweiniodd pandemig COVID-19 at aflonyddwch difrifol ar draws cadwyni cyflenwi, llinellau amser cynhyrchu, ac ymddygiad cynulleidfaoedd, gan greu newid parhaol mewn arferion gwaith a chyflymu dosbarthiad digidol. Yn y cyfamser, gwnaeth dibyniaeth gynyddol ar blatfformau ffrydio byd-eang ail lunio sut mae cynnwys yn cael ei gomisiynu, gyda mwy o gystadleuaeth am weledeedd a pherchnogaeth eiddo deallusol. Roedd gweithredu diwydiannol yn yr Unol Daleithiau (e.e., streiciau Urdd Awduron America a SAG-AFTRA) yn pwysleisio ymhellach anwadalrwydd y farchnad ryngwladol. Yn erbyn y cefndir hwn, mae gallu'r rhaglen i gynnal cynhyrchu, cadw talent, a hybu datblygiad cynnwys lleol yn pwysleisio pwysigrwydd buddsoddiad cyhoeddus.

5. Casgliad

5.1 I grynhoi, mae Cyllid Cynhyrchu Cymru Greadigol wedi creu gwerth cyhoeddus pwysig ac aml-ddimensiwn. Mae wedi cryfhau sylfaen economaidd Cymru, uwchsgilio'r gweithlu, gwella cynrychiolaeth ddiwylliannol ac ieithyddol, a chodi proffil rhyngwladol Cymru fel lle i fyw, gweithio a chreu. Mae'r effeithiau hyn yn dangos sut y gall buddsoddiad cyhoeddus wedi'i dargedu mewn cynnwys sgrin hybu ystod eang o flaenoriaethau'r llywodraeth, o dwf economaidd cynhwysol i normaleiddio’r Gymraeg a chynaliadwyedd amgylcheddol.

Archwilio effaith y **Cynyrchiadau a Ariannwyd gan Gymru Greadigol**

wavehill
Social and economic research
Ymchwil cymdeithasol ac economaidd

Rhwng 2020 a 2025 dyfarnodd Cymru Greadigol...

£23.7m

o gyllid i

45

o brosiectau sgrin a digidol

Mae disgwyl i'r buddsoddiad hwn ysgogi

£263.9m

o wariant cynhyrchu yng Nghymru
(prisiau 2024/25)

Amcangyfrifir bod hyn yn cyfateb i tua

£11.15

mewn gwariant cynhyrchu yng Nghymru ar gyfer pob

£1

o gyllid Cymru Greadigol

Wrth gynnwys effeithiau ysgogedig, amcangyfrifir y bydd cyfanswm y gwariant cynhyrchu yn creu...

Gwnaeth pob

£1

o gyllid cynhyrchu Cymru Greadigol gynhyrchu

£6.76

mewn gwerth ychwanegol gros uniongyrchol ac anuniongyrchol

2,835

o swyddi cyfwerth ag amser llawn yng Nghymru

£177.8m

mewn Gwerth Ychwanegol Gros yng Nghymru

Cyfanswm cyfraniad y gwerth ychwanegol gros uniongyrchol yw...

26%

o gyfanswm allbwn sector 'Ffilm, Teledu, Radio a Ffotograffiaeth' Cymru yn 2023

Gallai twristiaeth wedi'i hysgogi gan sgrin sy'n gysylltiedig â chynyrchiadau a gynorthwywyd gan Gymru Greadigol gyfrannu hyd at...

£226.4m mewn gwerth ychwanegol gros

a chefnogi hyd at...

1,400 o swyddi cyfwerth ag amser llawn

Mae effeithiau ehangach y Cynyrchiadau a Ariannwyd gan Gymru Greadigol yn cynnwys...

Y Gweithlu a Llwybrau Dilyniant

mwy na

425

o hyfforddeion wedi'u cefnogi drwy'r cynyrchiadau a ariannwyd

Effeithiau Diwylliannol ac Ieithyddol

buddsoddi

£2m

ar draws 10 cynhyrchiad Cymraeg gan gyd-fynd â Chymraeg 2050

Datblygu Diwydiannol a Gwytnwch y Sector

Dywedodd cwmnïau cynhyrchu eu bod wedi:

- Ehangu galluoedd mewnol
- Cyflwyno gweithrediadau ar raddfa fwy
- Cadw eiddo deallusol

Cynaliadwyedd Amgylcheddol

Mae gan brosiectau a gynorthwywyd gan Gymru Greadigol ddwyster allyriadau carbon is na'r cyfartaledd

Cynhwysiant Cymdeithasol ac Ymgysylltu Cymunedol

- Recriwtio cynhwysol
- Castio amrywiol
- Adrodd straeon sydd wedi'u gwreiddio yng nghymunedau Cymru

Wrth ddadansoddi yn ôl Genre:

Wedi'i sgriptio
£22.5m o gyllid
→ **2,555** o swyddi | **£277.8m** o wariant | **£154.8m** mewn gwerth ychwanegol gros

Di-sgript
£0.5m o gyllid
→ **45** o swyddi | **£4.0m** o wariant | **£2.2m** mewn gwerth ychwanegol gros

Animeiddio
£0.5m o gyllid
→ **40** o swyddi | **£4.7m** o wariant | **£2.2m** mewn gwerth ychwanegol gros

Gemau
£0.2m o gyllid
→ **10** o swyddi | **£1.2m** o wariant | **£0.6m** mewn gwerth ychwanegol gros

Gan edrych ar y math o gynhyrchiad:

Mewnfuddsoddiad
£14.2m o gyllid

£181.4m o wariant | **1,620** o swyddi | **£102.2m** mewn gwerth ychwanegol gros

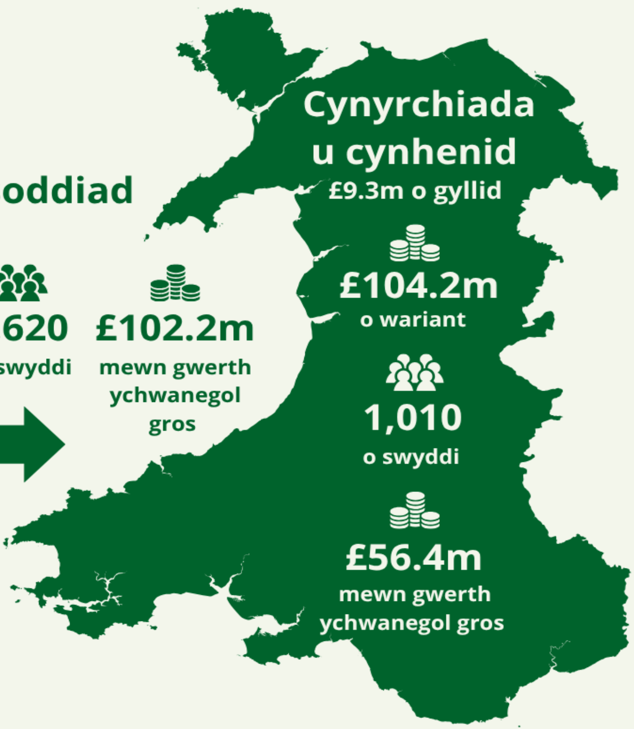

Cynyrchiadau Cymraeg eu hiaith

£2.0m o gyllid

£20.4m o wariant | **180** o swyddi | **£10.7m** mewn gwerth ychwanegol gros

Gwnaeth pob **£1** o gyllid cynhyrchu Cymru Greadigol

Gynhyrchu **£10.40** o wariant A **£5.47** mewn gwerth ychwanegol gros

Awduron yr Adroddiad: Michael Pang, Paula Gallagher, Greta Dennis, Rhys Maher, Stuart Merali-Younger, Richard Marsh a Tom Fleming.

wavehill
Social and economic research
Ymchwil cymdeithasol ac economaidd

Adroddiad Ymchwil Llawn: Pang, M, Gallagher, P, Dennis, G, Maher, R, Merali-Younger, S, Marsh, R and Fleming, T (2025). *Archwilio Effaith Cyllid Cynhyrchu Cymru Greadigol*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru, rhif adroddiad Ymchwil Gymdeithasol y Llywodraeth 115/2025

Ar gael fan yma: https://www.llyw.cymru/archwilio-effaith-cynyrchiadau-ariennir-gan-cymru-greadigol

Safbwyntiau'r ymchwilydd a fynegir yn yr adroddiad hwn ac nid o reidrwydd rhai Llywodraeth Cymru

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â:
Cymru Greadigol Swyddog Ymchwil
Twristiaeth, Marchnata, Digwyddiadau a Chreadigol
Llywodraeth Cymru, Parc Cathays
Caerdydd, CF10 3NQ

E-bost: CymruGreadigol@llyw.cymru

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.

OGL © Hawlfraint y Goron ISBN Digidol **978-1-80633-650-0**